

Глушко Аліна Дмитрівна,

*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,
кандидат економічних наук, старший викладач кафедри фінансів і банківської справи*

Мороховець І.О.,

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

ІНФЛЯЦІЯ ЯК ЧИННИК ВПЛИВУ НА РІВЕНЬ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ

Фінансова безпека є однією з найважливіших складових економічної безпеки. Під фінансовою безпекою розуміють такий стан фінансової, валютної, грошово-кредитної, бюджетної, податкової систем, який характеризується збалансованістю, стійкістю до зовнішніх та внутрішніх негативних впливів, здатністю забезпечити ефективне функціонування національної економічної системи та економічне зростання.

Актуальність питання фінансової безпеки держави пов'язана з економічними проблемами України на сучасному етапі розвитку: зростанням зовнішнього та внутрішнього боргу, підвищення рівня інфляції та рівня монетизації, збільшенням обсягів зобов'язань суб'єктів господарювання.

Одним із основних чинників, який впливає на фінансову безпеку країни, є інфляція. У зв'язку з цим, необхідність дослідження динаміки та здійснення прогнозування рівня інфляції є беззаперечним.

Процес прогнозування інфляції ґрунтується на детальному аналізі минулих тенденцій, оцінки поточної ситуації та майбутніх факторів впливу на цінові процеси. На рис. 1 представлено динаміку індексу споживчих цін у 2010-2014 рр.

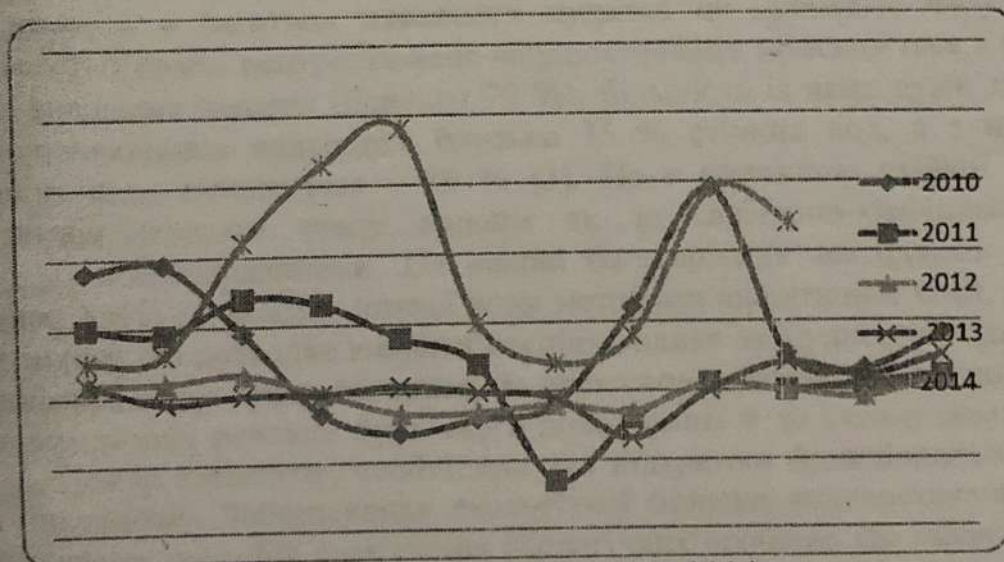

Рис. 1. Динаміка індексу споживчих цін у 2010-2014 рр.

У 2012 р. в Україні спостерігалися низькі показники місячної інфляції (від 0,3 % до «мінус» 0,3 %) [3]. Основним чинником низхідної динаміки ІСЦ у 2012 р. було здешевлення продуктів харчування. Високий урожай плодоовочевої продукції в 2011–2012 рр. і поліпшення інфраструктури зберігання та реалізації продовольчих товарів визначили зниження цін на продукти харчування. Позитивний вплив на загальний

інфляційний фон в Україні мала стабілізація цін на нафту на світових риках. З січня по липень 2013 р. прослідковується стабільний рівень інфляції. У серпні 2013 р. ІСЦ знизився на 0,7 % за місяць [2]. Суттєве здешевлення споживчого кошика спричинено насамперед зниженням вартості продуктів харчування за серпень. Зокрема падіння цін на овочі та фрукти було найбільшим за останні два роки. Їх здешевлення, крім сезонного чинника, було пов'язане з високим урожаєм поточного року, а також частковою переорієнтацією агровиробників на внутрішній ринок через ускладнені процедури експорту на окремі зовнішні ринки.

У жовтні 2013 р. ІСЦ зріс на 0,4 %, що обумовлене насамперед подорожчанням продуктів харчування, серед яких суттєво зросла вартість овочів за складних умов пізніх строків збору врожаю. Інфляція в грудні та за 2013 р. у цілому становила 0,5 % [3]. Зростання ІСЦ у річному вимірі було обумовлене насамперед подорожчанням підакцизної продукції та стримувалося переважно зниженням цін на продукти харчування. Водночас у грудні вартість харчових продуктів сезонно зросла, що стало основним чинником зростання ІСЦ у цьому місяці.

Аналіз інфляційних показників за останні роки свідчить про те, що насправді в Україні спостерігається не зниження темпів зростання споживчих цін, а інтенсивне падіння споживчого попиту, пов'язаного зі зниженням купівельної спроможності населення і падінням зростання економіки в цілому. Це буде обумовлено нестабільною ситуацією на ринку продовольчих товарів, яка чинитиме ключовий тиск на зростання цін. На підтвердження аналітики приводять дані показників в країнах з низьким зростанням економіки і високим рівнем бідності [1].

Україна сьогодні знаходиться в умовах економічної нестабільності, проявом якої є інфляція. Точна діагностика причин інфляції і оцінка їх впливу на рівень цінової економіки є необхідною умовою вироблення коректної стабілізаційної політики держави, орієнтованої на соціальний прогрес.

Інфляційні процеси викликають спад економічного розвитку, супроводжується структурною деформацією економічних відносин, гострим дисбалансом платіжних відносин, зниженням темпів виробництва, порушенням руху грошових потоків, стрімким зростанням цін, зниженням життєвого рівня населення, знеціненням національної грошової одиниці. Україна переживає період високих темпів розвитку інфляційного процесу, що вимагає розроблення антиінфляційних заходів щодо цього явища. Розглянемо детальніше на карті України рівень інфляції в кожному регіоні.

Згідно з даними Національного банку України на кінець 2014 року інфляція досягне рівня в 25%. Про це на 5-му Українському інвестиційному форумі «Еволюція після Революції», повідомила голова Національного банку України Валерія Гонтарева. Одним з факторів, який веде до такої інфляції, на думку голови НБУ, є скорочення експорту.

Згідно з оцінками фахівців, на сьогоднішній день в національній економіці закладено сильний інфляційний потенціал. Уряду необхідно спільно аналізувати стан економіки та розробляти комплексні програми соціально-економічного розвитку. Здійснення оздоровлення фінансової ситуації в Україні надасть змогу зупинити негативні процеси в економіці – падіння рівня виробництва, знецінення грошової одиниці, дефіцит держбюджету – та забезпечити передумови для подальшого економічного росту. Доцільно також прискорити проведення економічних реформ, враховуючи структурну перебудову економіки, стимулювання ринкових відносин. Це об'єктивно забезпечуватиме Україні макроекономічну стабілізацію [1].

Україна має значний економічний потенціал, завдяки чому може не лише стабілізувати фінансову ситуацію в країні, але й забезпечити умови управління інфляційними факторами, що надасть їй змогу зайняти належне місце серед інших економічно розвинутих країн Європи.

Список використаної літератури:

1. Калюжний В. Механізми розвитку та протидії інфляції в Україні/ В. Калюжний // Економіст. – 2009. - №6. – с.16-22.
2. Кузнєцова Л.І. Інфляційні процеси в Україні: основні тенденції та фактори впливу 2014 року / Л. І. Кузнєцова, О. Г. Білоцерківець // Економіка і прогнозування. - 2014. - № 1. - С. 25-36.
3. Державний комітет статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL <http://ukrstat.gov.ua/>

Гораш Є.В., Василів Л.Ю.

Кафедра фізичного виховання Буковинського державного фінансово-економічного університету, м. Чернівці

ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ВОДОПОСТАЧАННЯ

З розвитком цивілізацій загострились проблеми, пов'язані зі станом оточуючого середовища. Екологічна безпека господарсько-питного водопостачання є однією з головних складових безпеки нації [1]. Оцінка якості природних вод методами біотестування в останні роки набула своєї актуальності. Це відбулося у зв'язку зі стрімким зростанням числа потенційно небезпечних хімічних сполук, що забруднюють водойми. Аналіз стану питного водопостачання населення більшості міст України показав, що якість питної води і рівень її споживання залишаються незадовільними, а в багатьох населених пунктах ця проблема набула кризового характеру [2]. В Україні централізоване водопостачання здійснюється в основному за рахунок поверхневих джерел (близько 70 %), більшість із яких дуже забруднена. У водойми без очищення надходить близько 35 % стічних вод, а з невідповідним санітарним нормам очищенням – 39 % [3]. Це є причиною стійкої тенденції до погіршення екологічного стану водойм як за санітарно-хімічними, так і за мікробіологічними показниками. На основі багаторічних досліджень розроблений комплексний підхід до аналізу питної води методами аналітичної хімії, мікробіології та біотестування, що дозволяє виявити ступінь впливу забруднення води на здоров'я людини. Відповідно до сучасних критеріїв питна вода вважається якісною, якщо вона не містить токсичних речовин будь-якого походження й до складу домішок входить оптимальний набір елементів, необхідних для підтримки функціональної активності людського організму. Забезпечення екологічної безпеки водопостачання України є одним із основних способів розв'язання екологічних проблем, що гарантує здоров'я і розвиток населення.

Література

1. Білявський Г.О. Основи екології: навч. посіб. / Білявський Г.О., Бутченко Л.І. – К. : Либідь, 2004. – 368 с.
2. Блінов П.В. Проблеми й перспективи використання питних підземних вод в Україні / П.В. Блінов // Вода і водоочисні технології. – 2004. – №3. – С.19-22.